

Tököli Tükör

XXVII. évfolyam 5-6. szám

A HELYI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

2016. november

SUMMERFEST 2016 TÖKÖL

A Szent István napi emlékezés

Öröm, büszkeség és felelősség – Bóna Zoltán országgyűlési képviselő ünnepi beszéde

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az egymást követő napok egyhangú sorából az emberek többsége kiemel bizonyos napokat, amelyeket valamilyen oknál fogva megkülönböztet a többitől. Legtöbbször igyekszünk örömteli eseményeket számon tartani, mint a születés- vagy névnap, házassági évforduló vagy egyéb boldog élmény dátuma. Nincs ez másként az országok és nemzetek tekintetében sem.

Hazánkban augusztus 20-a az a kivételes alkalom, amelyen olyan történelmi eseményre emlékezhetünk, amely nem hordozza magában a negatív végkifejlet keserűségét. Államalapításunkban az egységes magyar nemzet megszilárdulásának és fennmaradásának egyik legalapvetőbb mérföldkővé ünnepeljük. Közös örömünk és büszkeségünk lehet, hogy egy olyan országot mondhatunk hazánknak, amelynek több mint 1000 éve lefektették alapjait, és amely már akkor kinyilvánította, hogy egy keresztény értékekre épülő, független nyugati állam kíván lenni. Augusztus 20-a arra is emlékeztet bennünket, hogy hazánk vezetői egy sorsdöntő válaszúthoz érkeztek, döntöttek, és a döntést ellentmondást nem tűrő módon véghez is tudták vinni. Az a történelmi tény, miszerint 10 évszázadot követően még mindig létezik magyarság és létezik magyar állam, azt igazolja, hogy e döntés helyes volt. Feltételezhető, hogy amennyiben őseink a pogányság megtartása mellett döntenek, akkor néhány évszázadon belül a történelem süllyesztője lett volna nemzetünk osztályrésze.

Éppen ezért kijelenthetjük, hogy augusztus 20-án helye van az örömeinknek, a büszkeségnek és a jó hangulatú közösségi programoknak. A nyugati társadalmakban biztosan, de valószínűleg a legtöbb kultúrában is az a szokás, hogy a születésnapot lehetőleg nem egyedül, hanem másokkal közösen ünneplik meg. A tököliek abban a kivételes helyzetben vannak, hogy országunk születésnapján különböző nemzetek képviselőit láthatják vendégül, akik szemet és szívet gyönyörködtető előadásokkal, valamint életre szóló jó kapcsolatok lehetőségével ajándékoznak meg minden érdeklődőt. Meggyőződésem, hogy mind Európa, mind a világ hosszú távú érdekét az szolgálja, ha nem arra törekszünk, hogy a

kulturális és egyéb különbözőségeket eltöröljük, hanem arra, hogy minden közösség a maga nyelvét, hagyományait, kultúráját megőrizve tudjon egymással békében és együttműködésben élni. Ennek elsődleges alapja a szolidaritás és az egymás iránti tisztelet erősítése. Nagyszerű érzés megtapasztalni, hogy ez a Summerfest keretében, ha csupán néhány napra is, de megvalósul. Ezúton fejezem ki köszönetem és elismerésem mindazoknak, akik bármi módon közreműködtek abban, hogy ilyen rendkívüli élményben lehessen részünk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Állami ünnepünkön azt sem szabad elfelejtenünk, hogy az elmúlt évezred nemcsak örömeinkre és büszkeségeinkre, hanem komoly felelősségeinkre is okot ad. Nap, mint nap tapasztalhatjuk, hogy állami szuverenitásunkat, nemzeti egységünket, valamint kultúránkat és értékrendünket milyen támadások és veszélyek fenyegetik. Megszokhattuk, hogy a magukat liberálisnak valló nemzeti és globális erők minden eszközt megragadnak annak érdekében, hogy Hazánkat a „*merjünk kicsik lenni*” szemlélet medrébe vezessék. A magyar emberek összefogásnak köszönhetően azonban

komoly sikereket értünk el az elmúlt években, ugyanakkor azt is be kell látnunk, hogy az egész nyugati civilizációhoz hasonlóan komoly veszteséget szenvedtünk el az emberek identitástudata és értékrendje tekintetében. Ebben a legyengült állapotban kell szembesülnünk azzal a veszéllyel, amit a migráció és a terrorizmus hordoz magában. Államalapításunkhoz hasonlóan a jelenkor is életbevágó döntések elé állítja Magyarországot és Európa polgárait. Az előttünk álló időszak legnagyobb kérdése az, hogy képesek vagyunk-e őseink döntéséhez hűen megtenni a tőlünk telhetőt, hogy Hazánk az elkövetkező évtizedekben és évszázadokban is független, keresztény értékekre épülő, nyugat-európai állam maradjon. Egy olyan közösség, amely alapja a közös kultúra és hagyományok tisztelete, valamint egymás iránti szolidaritás.

Meggyőződésem, hogy az államalapításért és nemzetünk fennmaradásáért a leghatékonyabban úgy tudunk hálát adni, hogy összefogással és szorgalommal megóvjuk és továbbépítjük mindazt, amit elődeink ránk hagytak. Ehhez a nem kis feladathoz merítsünk erőt a mai ünneplésből, hálaadásból, jókedvből és az előremutató együttlétekből. Ennek reményében kívánok minden jelenlévőnek tartalmas ünneplést és örömteli programokat.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

**Bóna Zoltán országgyűlési képviselő
FOGADÓÓRÁJA**

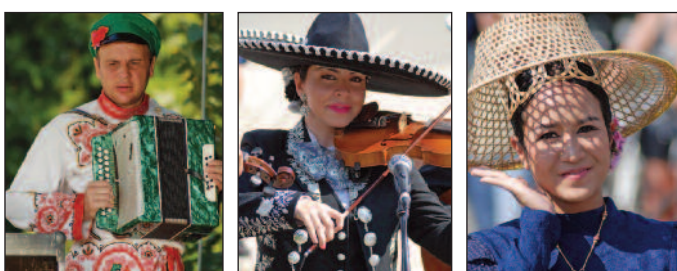
Tökölön, a Polgármesteri Hivatalban:

2016. november 28-án, hétfőn 16:30-tól

Bejelentkezés és időpont-egyeztetés a

06 70 376 5956-os telefonszámon Janzsó Zsuzsannánál

SUMMERFEST 2016

Ez év augusztusában – immár 23. alkalommal, – ismét megrendezésre került a Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál. A 8 napig tartó rendezvénysorozaton 4 földrészről 18 ország 650 táncosa és zenésze lépett fel esténként a táncpanorámákon, illetve az augusztus 20-i gálaműsorban.

A fesztivál már régóta nem csak a folklórról szól, melynek nyomán idén is számtalan színházi produkciónak, gyermekműsornak és sokféle koncertnek lehettünk szem- és fültanúi.

BARITZ SAROLTA LAURA • BOD PÉTER ÁKOS • PESUTH TAMÁS • TAKÁCS MÓNICA

A tiszta beszéd ideje

PESUTH TAMÁS • A SZERZŐ KÖZGAZDÁSZ, A CGRVINUS EGYETEM NEMZETKÖZI IGAZGATÓJA •
 UZLET@HETIVALASZ.HU

A World Trade Center elleni 2001-es terrortámadásnak, a Lehman Brothers 2008-as bedőlésének és az Egyesült Királyság európai uniós tagságáról tartott 2016-os népszavazásnak van egy közös jellemzője. Geopolitikai szempontból valamennyi a XXI. század mérföldkövének tekinthető. A terrortámadás a biztonságpolitika, a gazdasági válság a gazdaságpolitika, a Brexit-referendum pedig az európai uniós integráció szempontjából eredményezett váltást a status quoóban. Ennek a változásnak az egyik legfontosabb eleme, hogy széles körű szakmai konszenzus mutatkozik a korábban uralkodó gyakorlatok és az őket alátámasztó elméleti álláspontok

2014-ben az Edelman barométerben a bankok és pénzügyi szolgáltatók a megbízhatóság és a bizalom szempontjából a lista alján álltak.

Újragondolására. Újragondolandó területeknek bizonyulnak a szabadság és biztonság közti viszony, az állam és piac viszonya, illetve a „több vagy kevesebb Európa” kérdésköre is - még akkor is, ha ezen összevetések önmagukban sokszor félrevezetőek is lehetnek. Ám az is látszik, hogy az előbb említett területek között sok helyen található összefüggés.

A mérföldkönek nevezett események egyik közös vonása, hogy a társadalom részéről óriási bizalomvesztés történt az érintett intézmények megtévesztésében: csökkent az emberek biztonságérzete, elvesztették hitüket a bankokban, kiábrándultak az EU-s intézményekből.

A világ üzleti és pénzügyi vezetőinek részvételével 2014 májusában, Londonban, a világ egyik pénzügyi központjában rendeztek konferenciát az inkluzív kapitalizmusról. A vitaindító beszédek között többek között *Bili Clinton*, az Egyesült Államok korábbi elnöke és *Christine Lagarde*, a Nemzetközi Valutaalap vezérigazgatója tartotta. A tanácskozás egyik fontos tanulsága volt, hogy az üzleti élet iránti bizalom világszerte csökken. 2014-ben az Edelman globális bizalmi barométere alapján a bankok és pénzügyi

szolgáltató cégek a megbízhatóság, a bizalom szempontjából a lista alján álltak, globális szinten a bankok iránti közbizalom 51 százalék, az Egyesült Királyságban pedig csak 32 százalék volt. A számok önmagukért beszélnek.

A bizalom kulcsfontosságú a bankrendszerrel kapcsolatban, ha arról gondolkodunk, hogyan tud a pénzügyi szféra harmóniában létezni a társadalom széles rétegeivel. Ezt az alapvető konceptuális kérdést - hogyan segítheti elő a pénzügyi szektor a jó társadalmat - *Róbert Shiller* Nobel-díjas közgazdász is felvetette a válság után. Amellett érvelt, hogy a pénzügyek átláthatósága, a pénzügyi összefüggésekről folytatott tiszta és világos beszéd nélkülözhetetlen a pénzügyi szektor helyes, eredményes működéséhez.

Az elmúlt 20-25 évben a hibák nemcsak a visszaélésekből fakadtak, hanem abból is, hogy a pénzügy elszakadt a reálszférától, az emberektől. Ennek része volt, hogy a pénzügyi szektor - amely az erőforrások elosztásában meghatározó szerepet játszik - nem vagy nem elég hatékonyan segítette a termelő embert a gazdasági fejlődésben. Az volt az álláspont, hogy a zavaros beszéd, az elméletileg ki nem munkált álláspont „eladható”, a pénzügyi stabilitáshoz nem kell bevonnai széles társadalmi csoportokat. Holott ilyen nézet már az orvosok körében sem elfogadható, hiszen ott is elvárás, hogy a beteget tisztán és érthetően, az ő műveltségi szintjéhez igazodóan kell tájékoztatni, mert a döntés az övé. A Brexit-népszavazás kimenetele hasonló eltávolodással indokolható, ami a politikai, benne a pénzügypolitikai intézményrendszer és a társadalom között ment végbe, nemcsak európai uniós, hanem nemzetállami szinten is.

A piacok működése és a társadalmi béke érdekében elsődleges feladat újjáépíteni az erodálódott bizalmat. Ez a stabilitás feltétele. Ehhez új szellemiségre és tetterekészségre van szükség, és ennek része a pénzügyekről való beszéd, a pénzügyi kommunikáció megújulása is. *John Austin* brit nyelvfilozófus állításával élve: a szavak is tettek.

Villanófényben Marczis Ferenc

– A jó pap is holtig tanul –

Szereti a beatmiséket, örömmel látja a lelkivezetésre, lelkigyakorlatra való igényt, és hangsúlyozza a közösségépítést fontosságát. Megújulásként élte meg a társadalom mindennapi életéből következő változásokat. A nyolcvanadik évét betöltött Marczis Ferenc atya személyében testet öltött a közmondásban kifejezett igazság: A jó pap is holtig tanul.

Marczis Ferenc 1935-ben született Sós-kúton. Megélte a második világháborút, a kommunista hatalomátvételt, a diktatúra éveit, az 1956-os forradalmat, a II. vatikáni zsinat hozta változásokat, a rendszerváltozást. Most az Időskorúak Árpád-házi Szent Erzsébet Szociális Otthonának lakója. Nehezen vállalta a beszélgetést, de lassanként őt is elragadták ötvenhat év papi szolgálatának élményei, és az érdeklődést látva huncut mosollyal megkérdezte: Szállásról gondoskodjunk?

A derű az egész életét meghatározta, holott jutott számára a fájdalomtól bőven: tizennégy évesen elveszítette az édesanyját, száműzték, amiért nem vállalta a békepapságot, megpróbálta a betegség, ma pedig egy olyan környezetben él, ahol havonta ketten-hárman meghalnak. Ferenc atya teszi a dolgát. Itt, az otthonban is lelkipásztor: naponta szentmisét mutat be, meghallgatja a gyónókat, és fogadja azokat, akik hozzá fordulnak lelkivezetésért. A mi figyelmünket is az egyik „neveltje”, *Csépányi Gábor* hívta fel Ferenc atyára.

A kérdésekre történetekkel válaszol, és mindig rávilágít a jelenségek hátterére, a mélyebb összefüggésekre is.

Szavai nyomán megelevenedik a történelem, érthetővé válnak az ember válaszlásztái, és választ kapunk arra a kérdésre is, mi tartotta meg őt hűségében a hivatásában.

„Aki az eke szarvára teszi a kezét...” – az elköteleződés már gyermekként kialakult benne, s a fiatalon megtanult hitismeret a felnőtt ember egész életét meghatározta. Három éves volt, amikor családja Érdre költözött, ebbe az akkoriban még csupán kétezer lelket számláló, „nyomorúságos” kisközségbe. A település múltjában meghatározó szerepet játszottak a török hódoltság évei, s a kisiskolás szívében is maradandó nyomot hagytak ennek az időszaknak a történetei. Például *Hamza bégé* és *Szapáry Péteré*, a kegyetlen kínzóknak adott keresztényi megbocsátásról szóló monda, de a korszak öröksége, a betelepülés következtében kialakult többnemzetiség is.

Marczis Ferenc életére fiatalán nagy hatással volt a vizitációs nővérek *Bogner Mária Margit* életszentségét hordozó tevékenysége, majd a KALOT hozta hitéleti, kulturális és közéleti pezsgés, és a felkészülés az ebben való szerepvállalásra.

A fiú követendő példaként élte meg *Kudó József* plébánosi működését, aki felismerte, a nagy területen fekvő és dinamikus növekvő településen mindennütt jelen kell lenni, és templomot kell építeni. Tudta, az embereknek szükségük van egy helyre, ahova tartoznak, ahol otthon érzik magukat. S valóban, az egy plébániából rövid idő alatt hét lett. Az emberek összefogtak, és tevékeny hitélet alakult ki a községben.

Marczis Ferenc innen jelentkezett papnak. Plébánosa kemény volt hozzá: „Akkor is akarod, ha nem könnyű a pap helyzete, ha le is csukják a papot?” – kérdezte. Az igenlő választ követően Ferenc kérhette felvételét a Székesfehérvári egyházmegyébe, ahonnan nyolc társával együtt a szegedi szemináriumba küldte *Shvoy Lajos* püspök.

Papi szolgálatát még a II. vatikáni zsinat előtti szokásrendben kezdte meg. „Nemcsak az oltárt, a papokat is meg kellett fordítani.” Nagyon kellett változni, de Ferenc atya ebben is a lehetőséget látta, örömmel fogadta a megújulást hozó változásokat. Szolgálatára számos települést érintett: Pol-

gárdi, Bicske, Székesfehérvár, Solymár, Pilisszántó után került Pilisszentlászlóra – ide száműzték. Úgy gondolták, eltemetik ebben a világ végi kis faluban. De a gondviselés működött. A lehetőséget mindig felismerő pap számára a lelkipásztorkodás csodálatos évei következtek. 1973 és 1985 között igazi ifjúsági központot hozott létre a településen. „A minden oldalról hegyekkel körülvett Pilisszentlászlón azok a kispénzűvárosi emberek kerestek nyaralót, akiket valóban vonzott a természet szeretet, és természetesen keresztül a Jóistenhez is közel voltak. Vasárnaponta tele volt a templom.” Az atya a plébániát a bizományiban vásárolt használt bútorokkal rendezte be, és szinte egész évben szállást nyújtott ministráncsoportoknak. A falu a rendszerváltást megelőző, szárnypróbálgató szabadság éveiben az egyik állomása volt a Budapestről Márianosztrára vezető zarándokútnak. Ferenc atya 1985-ben elkerült innen, de kapcsolatai az itt élőkkel máig megmaradtak. A következő állomáshelye Tököl volt, ahol az emberek a templomba járást nem tartották annyira fontosnak, de a hitoktatást igen. Ennek fenntartása volt a feladata. Legvégül a budapesti Baross Gábor-telep, majd Nagytétény után egészségügyi gondok miatt áthelyezték kiegészítőlelkésznek. Újpest-Kertvárosba. Onnan költözött be az idősothtonba.

A nehézségeket, mint az egész életben, ma is elfogadással szemléli. „Mi tartott meg hűségben, mi segített? – számomra magától értetődő, hogy a gondokat meg kell oldani, nem szorul mankóra az ember, van fentről segítség.”

Trautwein Éva
Új Ember hetilap

Tököli Tükör
Kiadja:
Tököl Város Önkormányzata
Szerkesztő:
Deáki Tímea
Fotók szerkesztése:
Malackó István
Szerkesztőség:
Olivamarketing Kft.
Nyomda:
West-Graph Kft.
Szigethalom, Mű út 154.

Elkészült a buszmegálló peron a Művelődési Központnál

A buszmegálló felújítási program következő lépéseként elkészült a peron a Művelődési Központnál. A közel 300 ezer forintos beruházással megszűnt a balesetveszély. A program következő éveken a Csépi úton folytatódik.

Új mozgáskorlátozott parkolóhelyek

A helyi igényeknek megfelelően Tököl Város Önkormányzata idén 4 db új mozgáskorlátozott parkolóhelyet alakított ki. A szabványos parkolóhelyeket a Városi Uszodánál, az Egészségközpontnál és a Református templom parkolójában vehetik igénybe a mozgáskorlátozottak.

Folytatódik az utcabútor kihelyezési program

A Pesti úti lakótelepen jelentős igény mutatkozik a köztéri pihenőkre, találkozóhelyekre, ezért 4 db új padot és 2 db új lócat helyezett ki az Önkormányzat. Idén három játszótér környezetében sikerült kiépíteni a közkutat, így Tökölön már a játszótérek többségén elérhető a friss ivóvíz a nyári melegben.

Megkezdődtek a felújítások a Napsugár Óvodában

Tököl Város Önkormányzata sikeresen pályázott a Belügyminisztérium önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásáért. A pályázaton több, mint 24 millió Ft támogatást nyert a város, így az önrésszel kiegészülve nagyságrendileg 28 millió forintból még idén megvalósulhat a kazáncsere, a hőközpont korszerűsítése, a lapostető csapadékvíz elleni szigetelése és a melegítőkonyha felújítása. A felújítási munkák november elején megkezdődtek, kedvező időjárás esetén még az idén be is fejeződnek. Az óvoda a felújítás időszakában is normál nyitva tartási rend szerint üzemel. Tököl Város Önkormányzata folyamatosan, továbbá a fejlesztés teljes időtartama alatt gondoskodik a gyermekek számára a fűtött helyiségről, a megfelelő komfortos körülményekről.

A Ráckevei (Soroksári)-Dunaág vízének minősége megfelelő

A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Mérőközpontjának tá-

jékoztatása alapján a víz minősége halálettani szempontból megfelelő. Az oldott oxigén koncentrációja jóval meghaladja a kritikusnak tekinthető tartományt, a szervesanyag-tartalom jónak mondható. Az ammónium-ion és a nitrit koncentráció ugyan az előző méréshez képest nőtt, ingadozott, de számottevő vízminőség változást nem okoz. A Duna felől gravitációs vízbevitel folyik.

Ingyenesen leadhatók a használt gumiabroncsok

Tököl Város Önkormányzata és az ERSTO Kft. együttműködési megállapodást írt alá a gumiabroncs hulladékok lakossági leadásának elősegítése érdekében. Ez a megállapodás egy újabb lépcsőfoka a tököli hulladékgazdálkodás fejlesztésének, aminek célja a lakossági gyűjtési-leadási lehetőségek bővítése, továbbá a külterületeken elhagyott hulladékok mennyiségének csökkentése. Az együttműködés értelmében az előregedett, már nem használt gumiabroncsokat nyitva tartási időben, térítésmentesen le lehet adni a gumiszervizben (2316 Tököl, Ledina dűlő 4.).

Rendkívül sikeres az e-hulladék gyűjtés

Tököl Város Önkormányzata az egyre növekvő igényeknek megfelelően idén már negyedévente szervezett elektronikai hulladékgyűjtő napot. A gyűjtőnapokon az iskolákban és az óvodákban van lehetőség az elektromos- és az elektronikai hulladékoktól ellenőrzött körülmények között megszabadulni. A sikeresség fokmérője az éves szinten gyűjtött mennyiség alakulása. 2014 óta eltelt időben a gyűjtött hulladékmennyiség tömege az ötszörösére emelkedett, 2016-ban már több, mint 20 tonna elektronikai hulladékot adtak le a tököliek.

Az e-hulladék gyűjtés rendje nem változik 2017-ben sem, negyedévente lehet a hulladékokat leadni. A soron következő gyűjtőnap: 2017. 01. 05.

Hulladékgazdálkodási változások az üdülőterületen

Az üdülőterületen lakóingatlanl rendelkezők számára – az Önkormányzat és a közszolgáltató felmérése, illetve a lakossági igények miatt 2016-tól a téli időszakban is heti rendszerességgel lesz a kommunális hulladékszál-

ítás. Ez a változás a díjfizetést is érinti, tekintettel arra, hogy a közszolgáltatási díjat már egész évben, minden negyedévben – ugyanúgy, mint a város egyéb részein – fizetni kell majd.

Az üdülőtulajdonos mentesül a hulladékgazdálkodási díjfizetés kötelezettsége alól október 1. és március 31. közötti időszakban, amennyiben ezt kérelmezi. A korábbi jogosultságokat felülvizsgáljuk, ezért kérjük minden üdülőingatlan tulajdonosát, hogy a város honlapjáról letölthető vagy a Tököli Polgármesteri Hivatal Műszaki irodájában kérhető időszakos díjfizetési kötelezettség szüneteltetésére irányuló kérelmet és nyilatkozatot hiánytalanul töltsse ki. A kitöltött kérelmet és nyilatkozatot mihamarabb szíveskedjen személyesen, e-mailben vagy postai úton eljuttatni a Tököli Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének. A kérelem benyújtásának elmulasztása miatt a közszolgáltató – igazolás hiányában – az adott ingatlanokat teljes évi díjfizetésre állíthatja át.

További információért keresse a Tököli Polgármesteri Hivatal Műszaki irodáját.

Lelkesen gyűjtötték a papírt a tököli iskolások

A Weöres Sándor Általános Iskola nagyobb létszámú Aradi utcai épületénél többi mint 17, a Kisfaludy utcainál pedig közel 7 tonna papírt gyűjtöttek össze a diákok októberben. Giczi Miklós igazgató a Lakihegy Rádióknak úgy nyilatkozott: minden évben kétszer szerveznek papírgyűjtést az iskolában. Az ebből származó bevételt az osztályok kapják meg, melyet kirándulásra költenek – tette hozzá.

Tökölön toboroztak határvaszokat a rendőrök

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság toborzó csoportja a Tököli Rendőrőrsön megrendezett nyílt napon várta azokat, akik a határvasz-képzés iránt érdeklődtek. A toborzó csoport tagjai felvilágosítást adtak a jelentkezés és a képzés feltételeiről. Többen jelentkezési egységcsomagot is vittek magukkal. A csoport a következő időszakban a megye több pontján várja az érdeklődőket rendőrőrsökön megrendezett nyílt napokon, illetve városi rendezvényeken egyaránt.

Továbbra is várják a táncolni vágyókat Tökölön

A délszláv táncház minden hónap első péntekén este 8 órakor kezdődik a Művelődési Központban és éjfélig tart. A kevésbé gyakorlott táncosokat már a program megkezdése előtt várják az intézménybe egy olyan oktatásra, melyen a többi között a kólóval is megismerkedhetnek. A következő alkalom november 4-én lesz, az oktatás pedig fél 8-kor kezdődik majd.

További fejlesztéseket terveznek Tökölön

A város Képviselő-testületének tagjai rendszeresen bejárják a település intézményeit és felkeresik a beruházások

helyszíneit. Hoffman Pál polgármester a Lakihegy Rádióknak elmondta: legutóbb örömmel látták azt a vagyongyarapodást, amely a Sportpálya és a Sportszarnok esetében tapasztalható. Hozzátette: ezeket TAO forrásokból újították fel és 2017-ben folytatni is szeretnék ezen intézmények fejlesztéseit, a Sportszarnokban ugyanis a küzdőtér világításának korszerűsítésére kerülhet sor.

Másodfokon is végleges döntés született az általános iskolai ügyben Tökölön

Korábban egy konyhai dolgozó ellen lopás miatt indult eljárás, mert nem osztotta ki a gyerekeknek járó ételt. Szabálysértésért el is ítélték. A dolgozó

később keresetet nyújtott be, hogy helyezték vissza a munkakörébe. Megnyugtató, hogy a kérelmet visszautasították. A korábbi alkalmazott 32 szelet rántott húst és 1,5 kg szalámit nem osztott ki a gyermekeknek.

Új vezetője van a Tököli Polgárőr Egyesületnek

A korábbi elnök Benkovics Antal személyes munkájával és anyagilag is segítette az egyesület munkáját. A város ugyancsak hálás Ráckevei Károlynak az egyesület vezetéséért. Az új elnök Szabó Károly lett, helyettese pedig Juhász Tibor. Az elnökség harmadik tagja Ferenczné Szabó Mária szolgálatvezető.

Folyamatosan tisztítjuk a várost, nem győzhet a szemét

Tököl idén második alkalommal vett részt az ország legnagyobb, TeSzedd! elnevezésű önkéntes hulladékgyűjtő akciójában. A cél idén is az volt, hogy a külterületi illegális hulladéklerakókat felszámoljuk, továbbá a fiatalság tekintetében a városon belüli szemétszedési akcióval megvalósítsuk a szemléletformálást. A Tököli Polgármesteri Hivatal Műszaki irodája városi főszervezőként tevékenykedett. A szemétszedésben tevékenyen részt vettek a Tököli Gazdák – Vadász Társaság tagjai, a tököli Büntetés-végrehajtási Intézet részéről közel 20 fogvatartott és kísérőik, valamint az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal dolgozói. A város belterületén minden nevelési-oktatási intézmény összefogásával összesen 47 felnőtt és közel 400 óvodás-iskolás gyermek csatlakozott 2016. április 28-30. között az egész országban

ahhoz a több tízezer önkénteshez, akik töltötték a zsákokat a környezetállapot javításáért. Az akcióban résztvevő önkénteseknek ezúton is köszönjük a munkáját, köszönjük, hogy segítettek a város megtisztításában. Bár az önkormányzat a külterületi illegális hulladéklerakókról tavaly decemberben közel 30 tonna hulladékot szállíttatott

el, mégis további 22 tonna elszállítása valósult meg a TeSzedd! akció keretében. A külterületi illegális hulladéklerakóknál esetenként már a takarítást követő napon megjelent egy-egy kirakott komód vagy sittes zsák. A város mindent elkövet, hogy ne legyen szemét az utcákon, ennek ellenére mégis sok helyen találkozhatunk eldobott csoki papírral, üdítő palackokkal. Az önkéntes akcióban elsősorban neve-

lési, szemléletformálási céllal vettek részt a helyi óvodás gyerekek és az általános iskola tanulói. A cél az volt, hogy a fiatal generáció tapasztalja meg, mennyi szemét van a környezetünkben, még ha az sokszor nem is látszik és érezze a fontosságát a személtelés-mentes életmódnak. A belterületekről – a két évvel ezelőtti mennyi-

ségnél több – 145 zsák hulladék gyűlt össze. Az összegyűlt hulladékokat a helyi közszolgáltató, a VERTIKÁL Nonprofit Zrt.-n keresztül a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Igazgatóság szállította el.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy a hirdetések ellenére idén is – ahogyan rendszeresen – ugyanazok az önkéntesek szedik a mások által eldobott, elhagyott szemetet. Az Önkormányzat sokszor szembesül azzal a kritikával, hogy egy-egy árokparton vagy egy-egy lakótelepi hulladékgyűjtőnél sok a földön heverő szemét. Munkatársaink rendszeresen dolgoznak a közterületek rendben tartásán, de ha a lakosság részéről csak az igény van meg a tisztább környezetre, a kétkezi tenni akarás pedig hiányzik, akkor mindig is a szemét fog győzni. Sokak véleménye szerint csak az Önkormányzat fel-

adata a közterületek tisztántartása, pedig a személtelést, illetve a külterületi illegális hulladéklerakást csak közös erővel fékezhetjük meg. Az az idő és az a pénz, amit az Önkormányzat ezen feladatainak ellátására kénytelen feláldozni, más fejlesztésektől vonja el a forrást, a lehetőséget.

Megvalósult fejlesztések 2013-2016.

Projekt megnevezése	Projekt kezdete - vége	Fejlesztés teljes br. költsége	Fejlesztési forrás – önerő	Fejlesztési forrás – pályázat	Rövid ismertetés
Szennyvíztisztító telep bővítése	2011.07 – 2015.07	1.769.970.220,- Ft (Tökölre eső vagyongyarapodás: 610.885.685,- Ft)	4.800.000,- Ft (Tökölre eső önrész: 2.112.000,- Ft)	1.765.170.220,- Ft	A szennyvíztisztító kapacitásbővítése és technológiai fejlesztése.
Funkcióbővítő városközpont rehabilitáció	2011.12 – 2014.02	997.861.591,- Ft	273.479.109,- Ft	724.382.482,- Ft NFÜ	(út, járda, parkoló, parkok) mellett megújult a Polgármesteri Hivatal, az igazgatási irodablokk, a Katolikus Templom, a Művelődési Központ, a Sportcsarnok, a Teleház, valamint új üzletház is épült.
Rezét géphajó	2014.01 – 2014.05	2.049.000,- Ft	614.700,- Ft	1.434.300,- Ft NFM	Bronz csigák cseréje, teljes festés.
Hagyományörző óvoda – homlokzat felújítás	2014.04 – 2014.05	2.181.095,- Ft	2.181.095,- Ft	–	Idős, rossz állapotú külső homlokzat teljes felújítása.
Játszóterek felújítása	2014.04 – 2014.06	27.088.877,- Ft	27.088.877,- Ft	–	5 db játszótér építése tereprendezéssel és játszóeszközök telepítésével.
Közterület fejlesztés megvalósítása – 2014	2014.04 – 2014.06	69.768.779,- Ft	69.768.779,- Ft	–	Út-, járda és parkoló felújítások, útalap építés.
Sportpálya – Műfüves focipálya	2014.04 – 2014.06	43.918.000,- Ft	12.918.000,- Ft	31.000.000,- Ft MLSZ	60x40 méteres műfüves focipálya építése.
Ovi-foci pálya	2015.03 – 2015.06	OVI-FOCI Közhasznú Alapítvány finanszírozás	2.850.000,- Ft	OVI-FOCI Közhasznú Alapítvány finanszírozás 6.542.373,- Ft NFM	A program keretében egy 6x12 méteres, bekerített, műfüves borítású pálya épült a Napsugár Óvodában.
Komptest felújítása	2015.03 – 2015.07	9.346.247,- Ft	2.803.874,- Ft	7.608.907,- Ft MLSZ	Fedél deszkázat csere; rámpa betonozás, burkolatképzés és szádfal csere.
Sportpálya – Műfüves focipálya	2015.05 – 2015.06	10.869.867,- Ft	3.260.960,- Ft	13.201.646,- Ft MKSZ	Pálya körüli burkolat, kerítés és a pálya megvilágításának kivitelezése.
Sportcsarnok – öltözők, vizesblokkok	2015.06 – 2015.09	19.330.349,- Ft	6.128.703,- Ft	8.725.624,- Ft	A Sportcsarnok összes öltözőjének és vizesblokkjának felújítása.
térfigyelő kamerarendszer	2015.10 – 2016.01	8.725.624,- Ft	–	BM	A beruházás keretében öt helyszínen nyolc kamera került telepítésre.
Játszóteri eszközök felújítása	2015.11 – 2015.12	2.239.200,- Ft	2.239.200,- Ft	–	Játszóteri eszközök felújítása a nevelési- és oktatási intézményekben.
útépítési program - 2015	2015.11 – 2016.03	22.527.362,- Ft	22.527.362,- Ft	–	Több helyszínen alapkészítés, murvaterítés, valamint aszfaltozások.
Nick és Rezét géphajók felújítása	2015.11 – 2016.06	7.867.000,- Ft	2.360.100,- Ft	5.506.900,- Ft NFM	Motorok cseréje.
Sportpálya – Klubház	2016.02 – 2016.04	14.580.184,- Ft	6.000.000,- Ft	8.580.184,- Ft MLSZ	Öltözők és vizesblokkok felújítása
Összesen:		3.008.323.395,- Ft	436.332.759,- Ft	2.572.152.636,- Ft	

Folyamatban lévő beruházások benyújtott pályázatok

Projekt megnevezése	Projekt kezdete - vége	Fejlesztés teljes br. költsége	Fejlesztési forrás – önerő	Fejlesztési forrás - pályázat	Rövid ismertetés
K-1725 komp és Rezét géphajó	nyertes pályázat – kivitelezés előkészítés alatt	13.628.000,- Ft	4.088.400,- Ft	9.539.600,- Ft NFM	Kopásnak kitétt alkatrészek cseréje, víz alatti részek festése.
Sportpálya - Klubház	döntés előtt	9.847.936,- Ft	2.954.381,- Ft	6.893.555,- Ft MLSZ	Fűtéskorszerűsítés, homlokzat-szigetelés, kispadok felújítása.
Sportcsarnok	nyertes pályázat – kivitelezés előkészítés alatt	6.485.397,- Ft	1.945.619,- Ft	4.539.778,- Ft MKSZ	Küzdőtér világítás-korszerűsítése.
útfelújítási program folytatása	pályázatra előkészítve	50.000.000,- Ft	???	???	Kölcsey utca, Duna utca és a Mester utca egyes szakaszainak útburkolat felújítása.
Napsugár óvoda	nyertes pályázat – kivitelezés folyamatban	28.515.686,- Ft	4.300.000,- Ft	24.215.686,- Ft BM és NGM	Hőközpont korszerűsítése, melegítő-konyha felújítása és lapostető szigetelése.
Szivárvány óvoda korszerűsítése	folyamatban – pályázatra beadva	174.000.000,- Ft	–	174.000.000,- Ft Miniszterelnökség	Magastető építése, homlokzat-szigetelés, kert, fűtés-korszerűsítés.
Épületenergetikai felújítások Intézményein	folyamatban – pályázatra beadva	228.600.000,- Ft	–	228.600.000,- Ft Miniszterelnökség	Weöres Sándor Általános Iskola Aradi utcai és Kisfaludy Sándor utcai épületekben.
Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program	folyamatban – pályázatra beadva	20.000.000,- Ft	–	20.000.000,- Ft	A település területén 3 db sportpark kialakítása.
Rendkívüli önkormányzati támogatás	folyamatban – pályázatra beadva	24.683.949,- Ft	–	24.683.949,- Ft	Előre nem látható önkormányzati feladatok vissza nem térítendő finanszírozása.
Összesen:		555.760.968,- Ft	13.288.400,- Ft	492.472.568,- Ft	

Tervezett fejlesztések

Projekt megnevezése	Projekt kezdete - vége	Fejlesztés teljes br. költsége	Fejlesztési forrás – önerő	Fejlesztési forrás - pályázat	Rövid ismertetés
Út, járda és kerékpárút építési program	tervezett	700 millió Ft	–	700 millió Ft	8 km út, 15 km járda és 8 km kerékpárút építése.
Parkoló építési program	tervezett	72 millió Ft	–	72 millió Ft	A város közterületein parkolók építése.
Belvízelvezetés megoldása					A város közigazgatási területén a belvíz és a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése, áttemelés a Duna árterébe. Szikkasztóhelyek, árkok kiépítése, a veszélyeztetett helyszínek egyedi megvédése.
A variáció	tervezett	805 millió Ft	–	805 millió Ft	
B variáció	tervezett	200 millió Ft	–	200 millió Ft	
Városi Uszoda szabadterei stranddal bővítése	tervezett	300 millió Ft	–	300 millió Ft	Strand és kiszolgáló épület építése.
Régi Egészség ház átalakítása	tervezett	180 millió Ft	–	180 millió Ft	Épület korszerűsítése, tetőtér beépítés, lakások kialakítása.
Összesen:	A variáció	2.057 millió Ft	–	2.057 millió Ft	
	B variáció	1.452 millió Ft		1.452 millió Ft	

Tököl, az élhető zöld város

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

és klímavédelemről.

Részcélok:

- Kiegészítő térszerkezet fejlesztése
- Az építészeti karaktermegőrzése és fejlesztése
- Minőségi lakókörnyezet biztosítása
- Közlekedés feltételeinek javítása
- Közműhálózat javítása és fejlesztése
- Környezettudatos társadalom elősegítése
- Környezetvédelem fejlesztése
- Klímavédelem és energiahatékonyság javítása

A TFK összhangban van az Európai Unió 2014-2020-ra meghatározott tematikus célkitűzéseivel, az Európa 2020 európai növekedési stratégiájával, a Nemzeti Fejlesztés 2030- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióval (OFTK), Pest Megyei Területfejlesztési Konceptiójával (PMTFK), a Ráckevei kistérség Területfejlesztési Konceptiójával, a Duna Régió Stratégiájával (EDRS), Duna 2014-2020 Transznacionális Program Operatív programjával, valamint a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Programmal.

A TFK készítése során az alábbi dokumentumok kerültek felhasználásra:

- Sportkonceptió (109/1995.(IV.3.) sz. KT. határozat)
- Tököl Szociálpolitikai koncepciója (215/1995.(IX.11.) sz. KT. határozat)
- Tököl város Általános rendezési terv felülvizsgálata 1996
- Tököl Oktatási Konceptiója (122/1997.(V.5.) sz. KT. határozat).
- Tököl Kulturális Konceptiója (65/1998.(IV.6.) sz. KT. határozat)
- Művelődési Ház és Sportszarnok intézményi formától eltérő működtetésének lehetőségeiről szóló határozat (65/1999.(III.8.) számú határozat)
- A Közbiztonsági koncepció (1999. III. 28-án elfogadva)
- Környezetvédelmi Konceptió (101/2000.(III.21.) sz. KT. határozat)
- Településfejlesztési Konceptió 2001
- Ciklusprogram 2002-2006
- Településszerkezeti Terv és Szabályozási Terv (26/2004. (I.26.) sz. KT. határozat)
- Ciklusprogram 2007-2013
- Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzésről szóló tanulmány és Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv, 2007
- Gazdasági Program 2008-2018
- Településszerkezeti Terv és Szabályozási Terv módosítása (66/2008. (II.14.) sz. KT. határozat)
- Tököl város Helyi Gazdaságfejlesztési Stratégia 2010. január
- Tököl Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2/2010. (I.4.) sz. KT. határozat)
- Tököl város komplex környezetvédelmi programja, 2010. február
- Településszerkezeti Terv és Szabályozási Terv módosítása (232/2010. (IX.27.) sz. KT. határozat)
- Helyi Építési Szabályzat (15/2010 (IX.28.) sz. KT. határozat)
- Tököl város Helyi Gazdaságfejlesztési Stratégia Városhelyi Akcióterületre 2010. szeptember
- Akcióterületi Terv Tököl Központ- Városhelyi Akcióterületre 2010. október
- Projektötlet gyűjtemény Tököl városrészeinek fejlesztéséhez 2012.
- Akcióterületi Tervek 2012 (Pesti úti, Északi kertváros, Déli kertváros, Keleti (Ledina) vegyes, Kis-Duna menti városrészek fejlesztése külön dokumentációkban)
- Ciklusprogram 2014-2019 Tököl város távlati fejlesztési programja
- Hulladékgazdálkodásról szóló 15/2015 (XII.21.) sz. KT. határozat
- Helyi Esélyegyenlőségi Program 2016-2021 és Intézkedési Terv (51/2016. (III.31) KT határozat)
- Megalapozó Vizsgálat 2016

Tököl Város a Megalapozó Vizsgálatokban feltárt erősségek és problémakörök, valamint a Konceptióban lefektetett fejlesztési irányvonalak alapján Integrált Településfejlesztési Stratégiát (ITS) készített. Az ITS foglalja magában a fejlesztési célok megvalósításához szükséges eszközöket, valamint a Településszerkezeti Terv és Helyi Építési Szabályzat alapjait fekteti le.

Szívből fakadó szavakkal

A forradalom és a költészet kapcsolata – interjú Jelenits Istvánnal Tököl díszpolgárával

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének 60. évfordulóján a számtalan visszaemlékezés, értékelés mellett természetesen az a kérdés is felvetődik, miként jelent meg ez a világtörténelmi esemény a magyar költészetben. Jelenits István piarista szerzetest, költőt kérdeztük.

Vannak-e olyan, 1956-ról szóló jelentős versek, melyek nincsenek benne az irodalmi köztudatban?

- Dutka Ákosnak jelent meg egy költeménye a *Magyar Ifjúság* című folyóiratban 1956. november 3-án, egy nappal a szovjet csapatok újbóli bevonulása előtt.

Dutka Ady kortársa volt...

- Igen, és barátja is. Talán valamivel még előbb is publikált, mint Ady. Tudta, hogy Ady nálánál sokkal jelentősebb poéta volt, de büszke volt arra, hogy költő- és fegyvertársává fogadta őt. Dutka '56-ban már hetvenöt éves volt, és úgy érezte, harminchét éve halott barátja nevében és helyette is meg kell írnia azt, amit Ady érezne, ha még élne. A vers címe: *Ember és magyar*. A cím alatt pedig a következő szöveg volt olvasható: „Dutka Ákos, a 75 éves és örökifjú költő, Ady Endre egykori barátja és harcostársa küldte a Magyar Ifjúságnak ezt a verset. Amelyet mi most nagy szeretettel és örömmel közlünk.” A vers így hangzik: „Ady kérdezte sorsa éjjelén: /Lehet-e az ember, ember és magyar? /Feleltek ti bátor, szent fiúk. / Lássuk: a Világ most velünk mit akar? / Vagyunk egy szálig elszánt emberek, / Kiket tiporni tovább nem lehet. / Ha kell, még én is veletek halok, / Ha engedtek, ti szent fiatalok. / Öt nap, s öt véres szörnyű éjszaka, / A csillagokba írta szentelt neveitek. / Köszönöm néktek, drága szent fiúk, / hogy visszaadtátok a csüggedő hitet, / S a barikádok hunyó szugarainál / Adynak kiáltjuk, szabadon ma már, / Mit az ég falára vérrel írtatok: / Emberek vagyunk, újra magyarok!”

Ez régimódi stílusban megírt, de jó vers. Az érződik belőle, hogy a forradalom kitörése előtt nem voltunk méltók a forradalom kitörésére. Egy régi baj-

nok köszönti a fiatalokat, és középük kívánkozik.

Dutka többször is említi versében a szent szót...

- Igen, de ennek nincs vallásos vetülete. Abban az értelemben használja, ahogyan a mindennapi értelemben szokás használni, amikor ki akarjuk emelni valaminek a különleges rangját, a hétköznapi messze túlnövő jelentőségét.

„Adynak kiáltjuk, szabadon már...”
Mintha fel sem vetődne benne, hogy a forradalom elbukhat, egy nappal annak eltiprása előtt.

- De a remény mellett ott van benne az önfeláldozás vágya is. Ha szükséges beáll a forradalmárok közé, mert bár öreg, megfáradt ember, dicsőséges, szép halállal halhat meg. Nem csupán csodálja a fiatalok hősiességét, részt is kér ebből a közös vállalkozásból.

Az Új Emberben is több, 1956-ot köszöntő vers jelent meg...

- A lap november 4-én közölte *Kunszery Gyula Bálványdöntés* című költeményét. Ő nem volt nagy költő, de kiváló formai érzéke volt. Ez ebből a verséből is kiderül. Egy bibliai idézettel kezdődik:» Ne csinálj magadnak faragott képet!« / Mi nem csináltunk, csináltak mások... / Ám jöttek az ifjú óriások, / hiába volt a ferde balság, / jött a robosztus fiatalság, / jött úgy, mint kegyetlen bosszus / vad fürgeteg: - s az érckoloszszus / a porba dőlt... / Mely évekig, gránit kockákon állván / dölyfösködött: ledőlt a nagy sztálini bálvány! // Üdv a bálvány ledöntőjének, / üdv, dicséret és hálaének / tenéked, magyar Fiatalság, / ki voltál most a bátrak bátra!... / De egy nagy végzés van még hátra: / tűnjenek el a bálvány-romok, / s hogy megbocsátassék a régi vétek, / ti, kik a bálványt döntöttétek: / építsetek! / S építsetek fel. – szívetekben is – a Templomot!”

Ez egyértelműen vallásos költemény.

- Határozottan az. Nem elég ledönteni a bálványt, elsöpörni a rosszat, jövőt is kell építeni helyette. Ez nem követelés, hanem inkább bölcs és lelkes felhívás. A vers kissé míves, bonyolult, finoman kidolgozott rímekből építkezik, az indulat, a lelkesedés repíti az első sortól végig.

A templom felépítésénél eszünkbe juthat a Szentlélek templomának felépítése.

- Erre is nyugodtan asszociálhatunk. Pozitív eszményeket kell adnunk, a tiltakozás, a bálványdöntés mellett a lerombolt templomot is fel kell építenünk,

hittel és lélekkel.

Szabó Lőrincnek van egy versciklusa, amely az 1956-os forradalomhoz kapcsolódik...

- A *Meglepetések* című versciklusról van szó. Az első darab címe: *Gyanútlan vers október 15-én*. A másodikat a forradalom előestéjén írta, október 22-én, *Egy hét múlva* címmel. A harmadik, befejező vers decemberben íródott, címe: *December közepe*. Az utóbbi költemény így ér véget: „De csak szájon csókol a perc / s jó remény némítja a jajt: / Nem! Rabok tovább nem leszünk! / És: Isten, áldd meg a magyart!” Ez különösen érdekes, mert régi, nemzeti áhítatot sugalló verseket idéz meg, magát a Himnuszt, illetve a Nemzeti dalt. Decemberben már egyértelmű volt, hogy a forradalmat eltiporták a szovjet tankok, és a nyugati világtól nem várhatunk segítséget. Szabó Lőrinc mégsem azon siránkozik, hogy kár volt az áldozatokért, mindennek vége, hanem azt sugallja, hogy ami történt, valamilyen módon mégiscsak fölemel, és kiszabadít bennünket nyomorúságunkból, bénultágunkból.

Mindenképpen meg kell említenünk Nagy Gáspár Öröknýár: elmúltam 9 éves című, 1983-ban írt versét, amely a rendszerváltás után egyik legfontosabb szellemi-lelki előkészítője volt, és amelyben arra figyelmeztet a költő, hogy a forradalom temetetlen mártírjait – élükön a kivégzett Nagy Imre miniszterelnökkel – el kell temetni: „egyszer majd el kell temetNI / és nekünk nem szabad feledNI / a gyilkosokat nevének nevezNI!”

- Ez így igaz, de Nagy Gáspárnak van egy hosszabb ciklusa is, amelyet már jóval a rendszerváltozást követően írt, 2004-2005-ben, *Október végi tiszta lángok* címmel. Ez olyan, mint egy rekviem, a gyászmise zenei tételeihez kapcsolja a ciklus darabjait. A zárótételben olvasuk: „Élők: mutassátok föl a világnak, / s a hunyorgó égi csillagoknak / a mi hőseinket, szent halottainkat, / akik most már jobban ragyognak / és fényük egyre fényesebb lesz, / ahogy megérti áldozatukat a nemzet, / ha századonként legalább egyszer / fölkel és nem riaszthatja semmi fegyver ... // Ekkor nagy lesz és hatalmas, / tántoríthatatlanul forradalmas, / bukásaiban is büszke, méltóságos ... // Azt súgja: csak a holtak igazára hallgass, / mert az október végi tiszta lángok / szívébe égették a szabadságot!”

Ez gyönyörű, átfogó emlékezés a forradalomra, teljesen más jellegű vers, mint az *Öröknýár: elmúltam 9 éves*. Ott

hangsúlyozottan megjelenik, hogy Ne ölj! parancsát senki sem lépheti át büntetlenül, a bűneikért egyszer el kell számolniuk, a halottak eltemetése pedig ugyancsak alapvető erkölcsi követelmény, minden elhunynak meg kell adni a végtisztességet. Az *Antigoné* alap helyzete juthat eszünkbe. Az *Október végi tiszta lángok* viszont gyönyörű visszaemlékezés. Ekkor már nem azért kellett küzdeni, hogy őrizzük a forradalom emlékét. Másfél évtizeddel a rendszerváltozás után sikerült az áldozatok akarátát érvényre juttatni a történelemben, a magyarság kincsévé vált az ő hősiességük, áldozatkészségük szépsége. Nagy Gáspárnak ez a versciklusa már-már himnikus költészet.

Nagy Gáspárról eszünkbe juthat a lengyel költő, Zbigniew Herbert, akihez verset írt. A kezdősorai így hangzanak: „A tehetség semmi, elrontható, elpazarolható. / Ami az egész életben számít, az a jellem.” Herbert erősen kötődött a magyar irodalomhoz és történelemhez...

- Igen, és *A magyaroknak* címmel írt is egy verset a forradalomról, már annak leverése után: „Kezünket kinyújtva / állunk a határon / s a levegőből roppant zsinórt / fonunk nektek testvérek // az elfúló kiáltás / s a görcsbe rándult öklök / haraggá jajdulnak s a szív / nem verhet

riadót / a véres kövek kérnek / haldokló vizek kérnek / s mi állunk a határon / csak állunk a határon / állunk a józan ész / jól-fontolt határán / innen nézzük a tűzvészt / halálba bámulunk”.

Ez megrendítő vers, az az érzésünk, mintha a költő és a hozzá hasonlóan gondolkodó lengyel barátai ide akarnának szaladni, hogy segítsenek nekünk. Legalábbis első felbuzdulásukban, mert aztán a határon mégiscsak megállnak, engedelmeskedve a józan észnek. Nem a térképen megrajzolt határról van szó, hanem a belső határról, arról, hol van az a pont, amikor engedelmeskedni kell a józan ész parancsának.

A józan ész parancsa azt jelentette, hogy Herbert és mindazok, akik segíteni szerettek volna a magyar forradalmárok ügyének, tárgyilagosan felmérték: olyan hatalmas az elenséges túlerő, hogy semmi esély a győzelemre, főleg minden további véráldozat, ezért erőikkel, küzdelmeikkel most már a jövőre kell koncentrálniuk?

- Igen, de azért kicsit lenézően szól a józan észről, amelynek engedelmeskedik. Tudja, hogy ez az ésszerű, de kínlódik is ebben az állapotban, hogy nem a szívére hallgat, hanem az észére. Mintha a költő szégyenkezne, vagy inkább megdöbbenne saját lelkesedésének hirtelen megbémulásán.

Összegezve, mit mondhatunk, miként jelenik meg a költészetben 1956? Jelentőségének megfelelően? Vagy túl hosszú volt az a harminckét év, amíg hivatalosan ellenforradalomként bélyegezték meg a forradalmat és szabadságharcot?

- Ha a forradalom leverését követően nemcsak szabad, de előnyös is lett volna irodalmi műveket írni 1956-ról, akkor sok értéktelen vers is született volna s ezek közül nehezebben emelkedtek volna ki a valóban értékesek. A forradalom leverését követő hosszú, ránk erőszakkolt némaság talán nagyobb hangsúlyt adott néhány valóban jelentős költeménynek, például *Illyésének*, *Máraiának*, amelynek idehaza sokáig csak titkon éltek, jártak kézzől kézre. Amikor pedig fordult a világ, akkor az emlékezők olyan verseket írtak 1956-ról, amelyek nagyon mélyről, szívből fakadó szavakkal az imádság magasába emelkednek. Itt sem az számít, hogy hány van belőlük, hanem az, hogy milyen a súlyuk. Van néhány valóban méltó emlékező vers, amely bizonyosan fennmarad. Mint ahogy a *Himnusz* is maradandó kincse a magyarságnak, nem csupán az irodalomnak, hanem a nemzettudatnak is megkerülhetetlen alkotása.

Bodnár Dániel

Új Ember – 2016. október 23.

Szabó Lőrinc: Meglepetések

I.

Gyanútlan vers október 15-én

Szájon csókol a pillanat,
másik kést üt a szívedig,
a harmadik halk telehold,
szív rózsája a negyedik,
van tömör-édes, mint a méz,
van lángvető csipkebokor,
van, mely egy elnémult világ,
van, mely kurjongat, mint a bor,
van, melyet észre sem veszünk,
hallhatatlan, sóvár zene,
van mindenüttjelenvaló,
van szétvivő mindenfele,
ez tűz, mely Földet nyal körül,
az egy katicát tapos el,
van gyermekkorba kérdező,
van, mely Afrikából felel,
van, melyben villájával az
ördög felszúr a föld alól,
van atomgáz, bombahalál –
s van legvégső csömör, mely oly
bambán, szelíden néz, olyan
öklendtetőn és kedvesen,
mint kifliből a svábbogár,
mint kolbászból a birkaszem.

II.

Egy hét múlva

Rá egy hét: pár óra alatt
felnyüzsgött az országnyi Boly:
a dermedt Dávid talpraállt
s ledőlt a Góliát-szobor.
Sipkákra bimbó nyílt! magyar!
Parittyá benzint röpitett.
„Hacaca!” – szólt a rádió.
Éheztiük a becsületet.
Szabadság, itt hordozta hős
zászlaidat az ifjuság!
S a sírt, melyből nép lép ki, már
ámúlva nézte a világ.
Tíz nap szabadság? Tizenegy!
Csók, szívve, minden pillanat!
És nem volt többé szégyen az,
hogy a magyar nép fia vagy.
Tíz nap szabadság? Tizenegy!
Terv forrt; gyúlt, égett minden agy.
Lombikban feszült a jövőnk.
S temettük a halottakat.
Ablakunk mind fény, gyertyaláng!
Aztán már settengő gyanuk.
Még egy éj. S Budapest köré
vashernyók gyűrűje szorult.

III.

December közepe

Aztán jajdúlt a hajnal és
reggelre ránkvirradt az est.
A Tízezertalpú típort
s tótágast táncolt a Grotoszka:
Ambrus WC-ről, vizavi
akna jött és ágyúgolyó, –
ágy mellől szekrény s fal kiment!
„Gimbelem”, szólt a rádió.
És Valami tanácskozott
és aztán Ugyanaz, megint,
és zuhlott, körben, minden a
Föld zuhlott szokása szerint;
s a talpak jártak. Nem tudom,
már nem tudom, hogy volt s mi lett.
Már nem tudom. De teltek a
napok s az évhosszú hetek:
hallottuk, Ausztriába hogy
húzták a deportált Dunát
s gyárakban ma is puskatűz
ajánlotta a hacacát...
De csak szájon csókol a perc
s jó remény némítja a jajt:
Nem! Rabok tovább nem leszünk!
És: Isten áldd meg a magyart!

A tököli Kisboldogasszony templom története épülete, berendezései, egyháztörténeti jelentőségű szakrális tárgyai

A tököli katolikus templomot először a pápai tizedjegyzék említi 1332 és 1337 között. Tököl János nevű plébánosa két és fél márka jövedelem után fizeti a pápai tizedet.

A XV. században Tököl királyi birtok, virágzó mezőváros. A király gyakran időz a településen, s a város bírja Szalkai László váci püspök, csepeli ispán. A templom jelentőségét mutatja, hogy 1444-ben és 1448-ban osztrák készítésű művészi textíliákat szereznek be, amelyek a tököliek birtokában maradnak, amíg történelmi jelentőségük miatt a Nemzeti Történeti Múzeumba kerülnek.

A tököli Szűz Máriáról elnevezett templomba temetkezett Csehi Mihály Csepel-szigeti ispán 1519-ben. Síremléke a templomban ma is megtalálható. A XVI. században a templomot reformátusok használták. 1632-ben református lelkésze Szentmiklósi Albert. A XVIII. században újra a katolikusoké. Az anyakönyvek 1714-től megtalálhatók. 1744-ben plébánosa György, budai ferences atya. 1759-ben a középkori templomról ír a Canonica Visitatio. „Ecclesia haec Tökölyensis adeo antiqua est, ut nullius aut Viri antqui memoria out Scripto constare possit quando et per quem aedificata sit”. A templom jó állapotáról írnak. A visitatio szerint 1734-ben a község javította a templomot. Ebben a szövegben írnak először a templom magas és szilárd kőtornyáról is. Tökölt ekkor már a délszláv területekről érkezett katolikus családok lakják, akik óhazájukból Olovo környékéről, ferences szerzetesek vezetésével érkeztek.

A templomot 1813-ban átépítik. Erről az 1817. évi visitatio számol be.

Az átépítés során a gótikus templomból csak a déli hajófal, és az egyedülálló módon (ferences szokás szerint) ez elé épített torony, valamint a nyugati fal egy része maradt meg. A szentély, és az északi meg a nyugati hajófalak újonnan épültek.

A második világháborúban sajnos a régi épületrészek egy része megsemmisült. 1944. november 22-én Cecília napján a visszavonuló német csapatok a templomtornyot felrobbantották. A harcok során a falak és a tetőszerkezet is komoly károkat szenvedtek. A háború után a hívek összefogásával

Szabó prelátus úr működése idején a déli falat, a templombelsőt a régi állapotok szerint építették újjá. A megsemmisült oltárkép helyett az 1950-es években készítettek újat. A Feszty Masa festőművész által készített nagyméretű kép Mária születését ábrázolja.

A templomépület jellegében nagyméretű, copf stílusú épület. Egyhajós, szegmentívvel záródó szentéllyel.

A széles hajójú templom kívülről egyszerű. Nyugati homlokzata erőteljes oromzattal zárul. A déli oldalon két hajóablak. A „hajó” közepén a régi torony mintájára új saroktámpilléres kőtornyot épült. A hajó és a szentély falsíkkal kapcsolódik. A szentélyt délről és északról egy-egy ablak világítja meg. A sekrestye a szentély északi oldalához csatlakozik. A hajó északi oldalán négy ablak nyílik. A templom nagy része téglából épült, ez alól kivétel a déli oldal, amelynek fala kővel vegyes. A 2012. évi homlokzati felújítás során a főbejárati ajtó mellett egy régi, középkori ajtómaradványt tártak fel. E munkálatok során felújították a korábban a falban feltárt oldalbejáratot is.

A templom belső tagoltsága négy boltszakaszt mutat. A hosszúkas csehboltozatokat széles, kosárféle hevederek választják el. A nyugati karzat két szélső íve szintén kosárféle. A középső köríves. A boltszakaszok falai belül ívesek. A szentélyt kör alaprajzú csehboltozat fedi. Ez a boltozat omlott be az 1944. november 25-ei robbantás következtében. A háború után a szentélyt az eredeti alapján állították helyre. Az oltár felett a szentély zárófalán két lizénával határolt látszat architektúra látható. Ez az oltárkép számára szolgál, mely felül háromszögletű, Habsburg-címeres oromzatú. Az oromzat is díszített, ez volutás keretben intenzív díszítés. A lizénákat középen fonatos pálcaköteg osztja meg, laza füzérek csüngenek a fejezetek alatt, fölöttük egy-egy domborműves váz. A háború előtti oltárkép Máriát ábrázolta felül a Szentháromsággal, oldalt Sebestyén és Rókus festett faszobrával.

A szentély mennyezetét rozettás elemek díszítették. Az oltár mögött kronosztikonos festett felirat olvasható:

S Vper hanC /pet/raM posIta
/f/Verat aeDes saCra pLebs tö
kötLIensIs 1813

A szentélybe jutást kovácsoltvas díszkorlát szabályozta, melyet a II. Vatikáni zsinatot követően a hívekkel szembeni misézés elrendelésekor lebontottak.

A főoltár vörös és sötét márványból készült gyönyörű, arányos alkotás, talán osztrák mesteremberek munkája. A stipes közepén rozetta. Az oltár oldalt és közepén egy-egy volutapár zárja, rokonítható a szigetcsépi, sziget-szentmártoni főoltárokkal, s Mária Terézia idejéből származtatható. Korábban az oltár hátában volt beillesztve Csehi Mihály reneszánsz antikvabetűs felirata. Napjainkban ez a szöveg alatti falfelületbe illesztve látható. A felirat elmosódott, helyreállítása a templom látványelemévé tenné. A felirat:

SEPULTURA EGREGII MICHA
ELIS DE CSEH INSULAE HV
IUS CHEPELIENSIS COMITIS QUI
OBIIT IN FESTO SANTCI AN
DREAE APOSTOLI ANNO
SALUTIS M D XVIII (1519)

Az évszám után vésett reneszánsz virág van. Az 1817. évi visitatio már a mai vörös márvány oltárt említi:

„Praeter principalem Iconem muro impostiam, coloreque diversissimo ac penicillo subtilier recentissime pictam, alia non adest”.

Korábban volt még egy Szent Borbála tiszteletére szentelt oltár, még valószínűleg az 1700-as évek második feléből. „Altaria haec untraque condam Vienna missa renovata sunt Ao 1734 sumptibus Comunitatis” 1759-ben említettek még egy kékre festett fa szöveget, 23 padot, és rézfedős keresztelő kutat is.

A templom értékes felszerelésekkel bírt. Kelyhek, pluvialé, casula, úrmutatató, stola, gyűrűk voltak a legjelentősebb darabok. Értéküket mutatja, hogy a casula, pluvialé, stola ma már Nemzeti (Történeti) Múzeumban tekinthető meg.

A kelyhek barokk munkák a XVIII. század első feléből. Aranyozott ezüst, vert, vésett, öntött munkák. Nagy ba-

rokk virágok, tölcséres szárral, vésett kagylós díszítéssel. Az egyik korona áttört, Krisztus szenvedése jelvényeivel, azaz kereszttel, lándzsával, oszloppal, létrával, kockákkal és ruhával. Ezek három öntött angyalfejjel váltakoznak. A másik, FK mesterjeggyű, öt karéjban női profiljegyes próbajeggyel.

Az Útmutató szintén aranyozott ezüst, vert, vésett. Talpa ovális, tört vonalú egymást váltó kagylódíszekkel. Ezeket lapos voluták választják el egymástól. Nódusza vázaidomú. Lunulája körül ovális nyílás, kagylós, leveles és volutás dísszel. Négy-négy színes kő veszi körül.

Fent Szentlélek galamb, keresz, Atyaisten, oldalt egy-egy térdelő angyalka. A dísz külső része ezüst maradt, körös-körül sugárkoszorú.

A pluviálé (liturgikus ruha, palást) kopott, kék bársony felületű, rajta sugár alakban aranyfonalból készült búzakévék. Felső sávja kék selyemdamaszt, középen mustrás kék bársony toldás. A felső részt és a pajzsot sárga selyemszalag keresztezi. Angyali üdvözlés a pajzs fémszálas, rozettás hímzésén zöld, kék sárga piros tűfestéssel, de megkopott állapotban. Az angyal és Mária mondatszalgajainak felirata már nem látható.

A pluviálén alul AEIOV (Austriae est imperare orbi universo, /Ausztria feladta a világot uralni/) III. Frigyes császár jelmondata. 1448-as évszám fémszálas hímzéssel. A pluviálé alapja kék vászon. Mérete: 283x148 cm. Az 1868-as visitatio megemlégtette, hogy Rómer új pluviálét adott a régiekért. A leletet a Történeti Múzeumban őrzik.

Ezek a felszerelések már az 1778-as visitatio során leltárba kerültek.

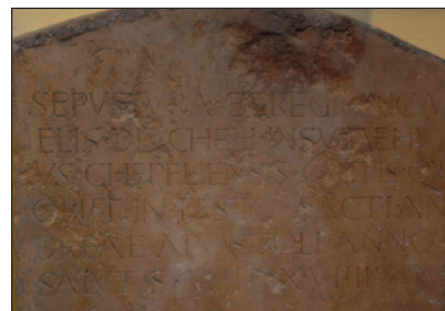
„Supellex ecclesiae interitor constat ex septem Casulis ...uno Byssino ...Pluvialomnibus usque adeo antiqvis, út jam vix usuari queant”.

A casula eredeti kék bársony alapja már csak a vállrészen és a casula elején van meg. A szegélyek sárga selyem szalagból készültek. A keresz kék selyem szegélye XIX. századi, alapja aranyfonal, rozettás. Középen ágaskereszten. A keresz tövében Mária és Szent János, a keresz fölött fenn Szent Bertalan felhőből kinövő fél alakja. A keresz két szára végén Szent Péter és Pál apostolok fél alakjai. A Történeti Múzeumban őrzik, magassága 107 cm.

A stola kék, piros, sárga fakult, zöld

selyem fonalból. Sávo ly k ö t é s ű , aranszálas alapra szövött kék vászonbéléssel. Az ábrázolások sorrendben ismétlődnek, zöld életfa m i n u s z k u l á s „Mária” 1444 AEIOIV egymás alatt, nyolcszirmú felül piros-kék alul fe-

hér-piros rozetta nyolcszögű keretben, a négy sarokban szőlőlevéllel, A sorrend háromszor ismétlődik. A stola közepén sárga selyem egyenlő számú keresz. Kopott szövésű, 202 cm hosszú, a Történeti Múzeumban található. Ugyanitt tartják a színes, piros, kék, zöld selyem fonalból készített jó állapotú szövött csíkot.

Fenn két szembeforduló madártól közrefogott virágos fa, közepén minuszkális „ihesus” nyolcszínű rozetta és minuszkális „Mária”, alul piros gyümölcsű fa. Hossza 68 cm, s a Történeti Múzeumban található.

*Pest megye műemlékei MTA
Tököl, TET Archivum
fotó: Malaczkó István*

Tököl Rác Egyházi Kórus

Képen látható kórus tagok balról: Nagy Béláné korusvezető, Major Józsefné, Jokán Andásné, Schneider Józsefné, Ágics-Farkas Pálné, Radnics Györgyné, Kővári Andásné, Kudó Istvánné, Boros Lászlóné, Kővári Teréz, Kővári András, Kállai Margit, Gergics Mátyásné, Patarcsits Sándor, Zsivnovszky Györgyné, Kovács Ferencné, Ágics-Farkas Katalin, Bruszt Jánosné, Ágics István, Horváth Istvánné, Gergics István, Gergics Mátyásné, Jozskin János, Gergics János, Bednics István, Kovács Ferenc, Halász Mátyás, Major József.

A tököli templomi rác kórus elmaradhatatlan szereplője a szombat esti rác miséknek, ünnepi egyházi eseményeknek. A kórus hosszú évtizedek óta ápolja, őrzi az egyházi hagyományokat, kápráztatja el a tökölieket húsvétkor, karácsonykor kiemelkedő hangzásával. Idősebbek és fiatalok, teljes családok érzik át működésük fontosságát, s érzik jól magukat a kórus családi légkörében. Sajnos az idő többeket elragadott már a kórustagok közül ilyenkor Halottak Napján rájuk is emlékeznek ugyanúgy, mint a közelmúltban elvesztett Gergics Jánosra és Gergics Mátyásnéra.

SZÜLETÉSEK

Bosnyák Simon	2016.03.18.	Droppa László	2016.08.15.
Pál Martin	2016.07.30.	Baki Milán Erik	2016.08.16.
Kovács Viktória	2016.08.02.	Bakonya Dorina Anna	2016.08.17.
Németh Natasa Bella	2016.08.06.	Vörös Márk Nátán	2016.08.21.
Tóth Anna Veda	2016.08.10.	Burzuk Marcell Balázs	2016.08.21.
Szabó Bence	2016.08.12.	Ghile Dominik	2016.08.21.
Tóth Levente László	2016.08.12.	Nisóczy Nina	2016.08.25.
Szemes Gergő	2016.08.13.	Juhász Noémi Dorina	2016.08.25.

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

Botos József	és	Szilágyi Hajnalka Margit	2016.08.12.
Kovács Tibor	és	Boros Katalin	2016.08.13.
Balázs Gábor	és	Kócza Krisztina	2016.08.13.
Juhász István	és	Kovács Ildikó	2016.08.13.
Renkó Géza	és	Kókai Anikó Mária	2016.08.26.
Kémeri György	és	Szekernyés Tímea	2016.08.27.
Horján Norbert	és	Deák Fanni Dóra	2016.08.27.
Mezei János	és	Rothermel Andrea Diána	2016.09.03.
Fazekas Antal	és	Sárvári Alexandra	2016.09.03.
Rendek Zsolt	és	Tóth Tímea	2016.09.16.
Orbán Roland	és	Demeter Magdolna	2016.09.24.
Moszt Roland	és	Varga Krisztina	2016.09.24.
Reményi Róbert Gábor	és	Dudás Emese Györgyi	2016.09.27.

HALÁLESETEK

	élt
2016. május	
Félszeghy Ádámné sz.: Csepeli Erzsébet	89
Horváth Lászlóné sz.: Zsibrák Rózsa	74
Radnics Mihály	82
Horváth Ferenc	69
Bolford Mihály	68
Major Gábor	62
Berliner Mária Erzsébet	1
Varga István	56
Kertész Ágostonné sz.: Jokán Magdolna	93
Vejmola András	67

2016 június	
Farkas Mihályné sz.: Plausin Mária	93
Kravec Zsuzsanna	59
Sztrahia Vendelné sz.: Balogh Ilona Borbála	74
Csertői Lászlóné sz.: Kósi Katalin	93
Soltész Istvánné sz.: Dorner Aranka	73
Juhász Ernőné sz.: Csoma Lenke	88
Gergics Mátyásné sz.: Krémó Margit	74
Csertői Lászlóné sz.: Kósi Katalin	93

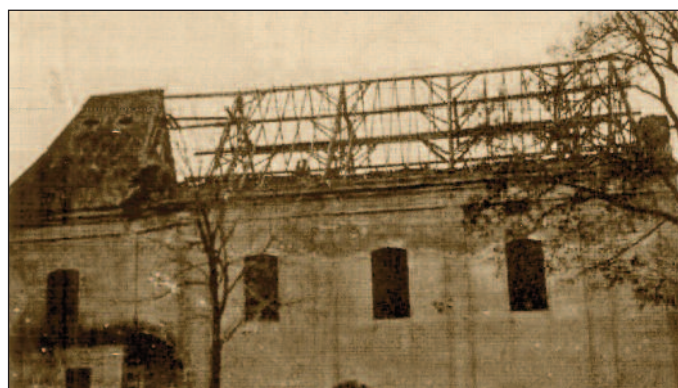
2016. július	
Horák János	79
Aradi János	74
Gerencsér Emilné sz.: Jokán Ilona	58
Cseperkáló Péter	66
Bodnár Lajosné sz.: Mintler Gizella	85
Kovács Gáspár József	65
Ágics Péterné sz.: Áshin Mária Magdolna	73
Bíró Lászlóné sz.: Gyüge Hilda	62
Czvik Mártonné sz.: Plausin Margit	85
Ferencz Józsefné sz.: Kardos Erzsébet	79

2016. augusztus	
Pócza Sándorné sz.: Juhász Mária	89
Kis Lajosné sz.: Nyéki Julianna Erzsébet	66
Üveges Vilmos Miklós	64
Kovács Béla Ferencné sz.: Haász Irén	73
Kudó Simon	86
Szegedi István	51
Ferencz János	72

2016. szeptember	
Barbiani Rozália Zsófia	82

A katolikus templomtorony felrobbantása – A képek a katolikus templom felrobbantásáról és újjáépítéséről –

Rohacsek Márton fotógyűjteményéből – TÉT archívum

A szférák zenéje a planetáriumban

Rendhagyó – és talán hagyományteremtő is – volt az a rendezvény, amit május utolsó hétvégéjén tartottak a TIT Budapesti Planetáriumban. Muzsikáló csillagvilág címmel olyan utazásra hívták az érdeklődőket, melynek során bemutatják, hogy az égbolt tudománya és a zene messze nincs olyan távol egymástól, mint sokan gondolnák.

Nyerges Gyula, a Planetárium munkatársa az intézmény mesterséges égboltján, Kósa Dávid zeneszerző, a tököli Szárny-nyitogató Alapfokú Művészeti Iskola tanára néhány tanítványa közreműködésével pedig színpadon, élő zenei produkciók segítségével illusztrálta a fent említett kapcsolatot.

A népdalokban gyakran megénekeltek a csillagos eget, ami aligha okoz meglepetést. Ezúttal a nagyközönség számára talán kevésbé ismert

palócföldi szerelmes népdalokat hallhattunk, melyet a Fölszállott a Pávából is ismert Gál Tibor adott elő.

Azt azonban sokkal kevesebben hinnék, hogy a csárdásnak is lehet köze a csillagászatához. Pedig a Tücsökcsárdást a modern asztrofizika egyik úttörője, Konkoly Thege Miklós írta. Ezt a művet a Bors Adrienn adta elő a Planetárium színpadán.

A csillagászok általában szeretik a zenét, sőt többen művelik is azt. Például dr. Brian May asztrofizikus is, aki „civilben” a Queen együttes szólógitárosa. Sir William Herschel is zeneszerzőként kezdte, de ő az asztronómiában ért el korszakalkotó eredményeket. Egyebek mellett felfedezte az Uránuszt és az infravörös sugárzást, hatalmas távcsöveket épített és feltérképezte a Tejútrendszert.

Természetesen a Hold is meghívta a művészeket, így Peter Edvinssont is, akinek Moonlight Tale című darabját Barkó Viola játszotta gitáron. Hallhattuk a szférák zenéjéről és zenéjéből is. A régiek úgy gondolták, hogy a Föld van a világmindenség központjában és körülötte keringenek az égitestek egymásba ágyazott kristálygömbökön. Ezek elmozdulnak egymáson, s a szférák egymáshoz érve hangot adnak. Ez a szférák zenéje. Kepler le is kotázta az egyes bolygók hangjait, legalábbis ahogy ő képzelte azokat. Közülük a Merkúrét hallgathattuk meg az est során, a Mars pedig Holst Bolygók című művéből került a programba.

Nem maradhatott ki két modern és látszatra elvontnak tűnő tudományos eredmény bemutatása sem, amelynek szintén muzikalitásuk miatt kerültek terítékre. A csillagrengetéseket a csillagok belsejében lévő robbanások okozzák, de ezeket csak a fény változásában lehet tetten érni. Hangrezgésekké átalakítva azonban hallhatjuk a csillagok zenéjét. Keuler Jenő ilyen csillaghangszerekre komponált művét a téma egyik hazai szakértőjének, Kolláth Zoltánnak az animációja kíséretében élvezhettük.

A nemrégiben felfedezett gravitációs hullámok viszont éppen hallható tartományban vannak. Két egymás körül keringő majd egymásba olvadó fekete lyuk keltette azokat a rezgéseket, amelyek sci-fi filmek effektjeire emlékeztető hangot adnak.

A befejező műsorszám a tapasztaltabb korosztály számára volt csemege. Gyulai Gaál János szerzeményét Kósa Dávid írta át zongorára, Bors Adrienn adta elő az Egér a Marson című rajzfilm zenéjét.

A színpadi produkció alatt – bár ezúttal inkább felett – a Planetárium égboltjára vetített képek, filmek, jelenségek mutatták be a zenéhez illő csillagászati ismereteket. Az érdekes és tanulságos kezdeményezésnek remélhetőleg lesz folytatása és akár más területeket is be lehet majd vinni az ég alá.

*Trupka Zoltán
ÉLET ÉS TUDOMÁNY*

Tisztelet a 301-es parcellában A Rákoskeresztúri Új köztemetőben jártunk

2016. október 27-én, csütörtökön a Tököli Weöres Sándor Általános Iskola 8. osztályos tanulói, három pedagógus kíséretében (Hankó Andrea, Tádicsné Gólya Mária, és Korek Károly Györgyné tanárnők) látogatást tettünk a Rákoskeresztúri Új köztemető híres parcelláinál.

Az Új köztemető Budapest legnagyobb temetője. A temető legtávolabbi zugába igyekeztünk. A három érintett parcella (301-es mellett, a 298-as, és a 300-as) eléréséhez fél-háromnegyed órát kellett volna sétálni a bejáratától, de mi ezt az utat autóbusszal tettük meg. Utunk az erdők-

kel benőtt temetőrészekben vezetett át, névtelen sírok között.

Először a központi mártíremlékművet néztük meg, ami Jovánovics György alkotása, három, egyenként is gazdag szimbolikával rendelkező részből áll: a nyitott sírból, a szentélyépületből és a szomszédos parcellában nyugvó Angyal István végrendelete nyomán híressé vált „rusztikus köből”. Koszorút helyeztünk el a tököli iskolások és tanáraik nevében, így tisztelegve a HŐSÖK előtt. Egy perces néma föhajtás után Marika néni és jómagam a parcellák történetéről, az abban eltemetettekről és az 1956-os forradalomról meséltünk a tanulóknak.

Iskolánk diákjai minden évfolyamon külön feladattal készülnek az ünnep megemlékezésékképpen. A nyolcadik évfolyam feladata kapcsolatos a három híressé vált parcellával, egy vezércikket, vagy tudósítást kell készíteniük, „A 301-es parcellánál jártunk” címmel. Ezekből a művekből kiállítás készül, mely az iskola folyosóján lesz majd megtekinthető.

Látogatásunk egyik meghatározó pillanata volt, amikor egy idős úr megfogta Marika néni kezét és csak ennyit mondott: KÖSZÖNÖM.

Mi is köszönjük az Iskolának és az Önkormányzatnak, hogy lehetővé tették számunkra ezt a valóban felejthetetlen időutazást.

Korek Károly Györgyné

Sváb kórustalálkozó Tökölön

2016. szeptember 17-én hagyományainkhoz híven kórustalálkozót szerveztünk Tökölön a Művelődési Házban.

Barátainkat, dalostársainkat, korábbi kórustagokat hívtunk meg a találkozóra.

Vendégeink voltak a Rozmaring Német Nemzetiségi Kórus Érdről, az Újfalui Zenebarátok Egyesülete Szigetújfaluból, a Soroksári Férfi Népdalkör, a Hagyományörző Sváb Kórus Törökbálintról, a "CSIP" Magyarországi Német Hagyományörző Énekar Szigetcsépről.

A kórusok mellett a műsort színebbé tette a Sankt Martin Német

Nemzetiségi Táncsoport Szigetszentmártonból és a Borony Táncsoport Csobánkáról.

A kórusok, együttesek tagjai többnyire háziasszonyok, nyugdíjasok, s olyan lelkes fiatalok, akik a hagyományos sváb táncok kedvéért, a dalok szeretetéért jönnek össze. A régi szép sváb dalok szerelemről, honvágyról, emberi érzésekről szólnak.

A műsorban elhangzott olyan régi sváb dal is, amit még a 300 éve Magyarországra betelepült őseink, a dunai svábok hoztak magukkal, énekeltek, s adták át a következő generációknak.

Nagy szeretettel és figyelemmel néztük, hallgattuk egymás produkciót, s az ismert dalokat együtt énekeljük az előadókkal.

A műsor után lehetőség volt kötetlen beszélgetésre felidézve a korábbi évek eseményeit, találkozóit.

A jó hangulatú találkozót finom vacsorával, a tököli sváb kórus asszonyai által sült süteménnyel, s a taksonyi fiatalokból álló zenekar muzsikájával zártuk.

*Firnigel Jánosné
Tököli Sváb Hagyományörző
Ének Egyesület elnöke*

98,73% NEM a kötelező betelepítési kvótára

Népszavazás 2016 Tököl

	Igen	Nem
1. Szavazókör Kisfaludy u. 2.	5	248
2. Szavazókör Kisfaludy u. 2.	5	294
3. Szavazókör Fő u. 49.	1	405
4. Szavazókör Fő u. 117.	8	468
5. Szavazókör Kossuth L. u. 66.	8	390
6. Szavazókör Aradi u. 66.	2	351
7. Szavazókör Csépi út 57.	4	394
8. Szavazókör Aradi u. 56.	5	396
	38	2946
	(1,27 %)	(98,73 %)

Sok szeretettel köszöntötte Hoffman Pál polgármester, 90. születésnapja alkalmából Kiss Istvánt. Örömmel kereste fel otthonában Pista bácsit, hogy személyesen adhassa át jókívánságait, és a város ajándékait.

Újra teljes létszámmal edzenek a karatésok

2016 szeptemberétől újult erővel edzenek a karatésok Tökölön, a Művelődési központban, hétfőn és szerdán. Kezdő és haladó csoport működik, va-

lamint az OVI-karate szakosztály tököli csoportja szerdánként.

Céljaink nem változtak: minél több ember megmozgatása az egyesület által biztosított edzésekkel. (KARATE, OVI-karate, TRX, TABATA)

A sikeres nyári táborok után napi szinten folytatódnak a munkák, hiszen az őszi versenyszezon újabb kihívásokat ad a kis versenyzőinknek. Szeptemberi iskola-kezdés előtt 1 hetes

Alapozó edzőtáborban vettek részt a kisiskolások, mely felkészülést folytattak a szeptemberi edzésekkel.

Október elején pedig egy Kumite Kurzus keretében erősítettünk rá a kumite (küzdelem) technikák gyakorlására. A kurzuson elmélet és gyakorlat is helyet kapott. Izomláz pedig barátként köszönt vissza mindenkinél.

A szezon október 22-én kezdjük meg egy budapesti versennyel, ahol reméljük a KAKUSEI SE ismét szép sikereket ér el. Mi ezen vagyunk.

Várunk Mindenkit szeretettel edzéseinken!

Bruszt Mária elnök - KAKUSI SE
<http://kakusei-karate.blogspot.hu>

A kurzus résztvevői

Egy ezüst és két bronzérem a SUMO Európa-bajnokságról!

Nagyszerű évet fognak zárni versenyzőink ebben az esztendőben. Mindjárt az év elején a sumo országos bajnokságon U10-es korosztályban Szilágyi Kirill, Lerner Péter és Tari Krisztina aranyérmet szerzett. Tari Krisztina egy korosztállyal feljebb sem talált legyőzőre, így Gyuricza Marcell mellett ő is bajnok lett az U12-es korcsoportban. Sumosaink ezenfelül még 2 ezüstérmet, 6 bronzérmet és 2 V. helyet szereztek a bajnokságokon.

Közben elkezdődött a birkózók versenyszezonja is. Nyársapáton kötöttfogásban Gyuricza Marcell diák II. 58 kg-ban Területi Bajnok lett. A nap folyamán még 3 ezüstérmet, 1 bronzérmet és kettő V. helyet szereztek birkózóink az egyéni küzdelmek során. A területi csapatbajnokságon az előkelő VI. helyet szereztük meg.

A márciusi lány diákolimpia országos döntőjén Tari Krisztina 37 kg-ban ezüstérmes lett, megszerezve ezzel egyesületünk első diákolimpiai érmét. A második sem váratott magára sokáig, hiszen Gyuricza Marcell 58 kg-

ban a kötöttfogású diákolimpián bronzérmet vehetett át, míg Lerner Péter V. helyezett lett. Marci még ezt az eredményét is túlszárnyalta egy hónap múlva azzal, hogy a diák II. országos bajnokságon egészen a döntőig menetelt, ahol a végén ezüstérmet akasztottak a nyakába.

A sumo versenyek során Iváncsics Babita, Tari Krisztina és Gyuricza Marcell kvalifikálta magát a Brandenburgban megrendezésre kerülő U12, U14 és U16-os Sumo Európa-bajnokságra.

A hathetes feszített tempójú felkészülésnek meg is lett az eredménye, hiszen minden várakozásunkat felül múlta a gyerekek németországi szereplésének. Gyuricza Marcell és Tari Krisztina egyaránt bronzérmesek lettek az Európa-bajnokság első napján. Még fel sem dolgoztuk a sikert, amikor másnap Iváncsics Babita is eljutott a dobogóig, ahol a jól megérdemelt ezüstérmet vehette át az eredményhirdetéskor.

Elérkeztünk az őszi versenyekhez. A birkózó fiúk ezúttal a szabadfogású versenyeken bizonyíthattak. Csapatban ismét a hatodik helyen zártunk a területi bajnokságon, ahol az egyéni küzdelmek során három ezüst és két bronzérmet szereztünk, míg Lerner Péter+69 kg-ban területi bajnok lett.

Gyuricza Marcell a szabadfogású birkózó diákolimpia országos döntőjében ismét a bronzéremig jutott el, bár titkon reméltük, hogy esetleg fé-

nyesebb lesz az az érem. Így bizakodtunk Tari Krisztinánál is, aki a szentesi lány országos bajnokságon lépett ismét a szőnyegre. Egészen a döntőig menetelt, ahol végül nem sikerült a bravúr és ezüstérmes lett.

Egyesületünknek sikerült bekerülnie a Magyar Birkózó Szövetség által meghirdetett ovi-birkó programba és a Tököli Önkormányzat támogatásával a Szivárvány óvodában heti rendszerességgel mozgáskoordinációs foglalkozásokat tartunk a gyerekeknek. Remélhetőleg az ovisok élvezni fogják ezeket az órákat és egy hosszú távú együttműködés fog kialakulni az egyesületünk és a Szivárvány óvoda között.

Farkas Julianna tököli kick-box versenyző vb bronzérmét szerzett Dublinban

Cadet & Junior Világbajnokság – 2016 Dublin/ Írország – 47 ország/1700 versenyző

Bronzban és ezüstben látjuk a világot – Két bronzérem és egy ezüstérem a mérlegünk

Sportegyesületünk utánpótlásának kiemelt szakmai feladata volt a most vége tért világbajnokság. Hazai és nemzetközi versenyek után egy rövid pihenő beiktatása mellett a nyarat is végig edzettük, ennek köszönhetően bizakodva vártuk a nagy megméretést.

Annak ellenére, hogy némelyik versenyzőnek nehezen indult az év, de mire Dublinban leszállt a repülőgép, a motivációk is rendben voltak.

Az egyhetes verseny minden nap reggel 10-től estig tartott, ez a terhelés, mint fizikálisan, mind szellemileg nagy teljesítményt jelent versenyzőnek és edzőnek egyaránt.

Sokat jelentet, hogy néhány szülő is jelen volt a nem kis költséget jelentő eseményen, ahol nem „csupán” szurkolással, hanem komoly háttértámogatást adva segítették munkánkat.

Fésű Lajos (Lalee) 32-es ágról szép győzelmekkel bejutott a legjobb 8 versenyző közé, ahol a további menetelést a világbajnok angol EVERILL ELIJAH tudta megállítani. Kár hogy sportágunkban nincs vigaszág, mert

miel Everill ismét megszerezte a világbajnoki aranyérmét, Lalinak esélye lett volna vigaszágon bronzot szerezni.

Az 5-8 helynek így is örülünk, mivel Lalee első éves junior. Ha a tanulás fontossága nem előzi meg a sportolói motivációt, lesz még sok lehetősége arra, hogy világbajnoki dobogóra álljon.

Kolozsvári Kinga (Brutál Katica) nagy formát mutatva versenyzte végig az évet, nem talált legyőzőre az egész év során, ezért bizakodtunk az újabb a világbajnoki sikerben is.

Nem kellett csalódnunk mivel Kinga végig jó formát mutatva sorra győzte le ellenfeleit. Kick-light kategóriában a verseny lebonyolítás szisztémája tréfált meg minket, mivel „bealudtunk” rossz bemelegítés miatt szoros mérkőzésen sajnos kikaptunk. Így maradt a bronzérem. A light-contact küzdelmekben meg sem álltunk a döntőig, de itt egy rém állomnak tűnő mérkőzésen veszítettük. Nem részletezem a mérkőzést a képek és a videó mindent elmond majd.

Farkas Julianna (Juti) light-contact szabályrendszerben egy nagyon kemény és technikás ír lány ellen kezdett és sajnos nem tudta kedvenc szabályrendszerében a továbbjutást jelentő győzelmet megszereznie. Sikerült viszont feldolgozni a rosszat, mivel kick-light kategóriában legyőzte

spanyol ellenfelét és bejutott a legjobb négy közé. Ott régi mumusa a cseh Hammerovát kapta ellenfélnek, de a cseh lányt nem lehetett megállítani mert ahogy Jutit, úgy minden ellenfelét legyőzve mindkét szabályrendszert megnyert.

Farkas Julianna hat év válogatottság után ismét érmet szerzett világversenyen, ezért többszörös gratula!

Gratulálunk Juliannának szép sikert ért el, büszkék vagyunk rá!

Köszönjük Tököl Város támogatását!

Szép siker volt a versenyzőknek edzőnek és klubnak egyaránt!

Gnyálin István

Vidámság, jókedv a menetben és a fogadóhelyeken

„A szüret az elmúlt évszázadokban igazi sátoros ünnep volt, melyre régen még a hadviselő vitézek is hazasiettek, illetve szüret idején még a törvénykezés is szünetelt. A vidámság és a jókedv ütött tanyát ilyenkor a szőlőkoszorúzza hegyeken és szőlőskertekben. A szüretelők a **végzésnapon** szüreti (fel)vonulással és bállal ünnepeltek.”

Az idei tököli szüreti felvonulás mind minőségében, mind mennyiségében egyaránt igen pozitív változást mutatott a korábbi évek, már-már hanyatlani látszó, hasonló eseményeihez képest.

Az elmúlt évek mostoha időjárásával ellentétben gyönyörű, igazi őszi napsütéses időben vonultak a fogatok, hintók, lovasok, gépi hajtású járművek. Minden állomáson, – kivétel nélkül – figyelemre méltó és igen gazdag fo-

gadtatásban volt része a néptáncosokból, népdalénekesekből, zenészekből és természetesen a

lovas társadalom jeles képviselőiből álló, mintegy 150-160 fős szereplőgárdának.

Hála és köszönet valamennyi résztvevőnek, a fogadó állomások környékén lakóknak és nem utolsó sorban az érdeklődő közönségnek.

Halász László